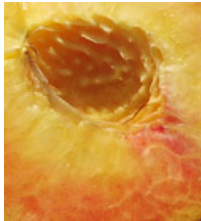

Veckans växt v. 32-33 2009

Persika – *Prunus persica* (L.) Batsch

Vad är väl vackrare än ett persikoträd dignande med vårens rosa blommor eller sommarens skörd av sammetslena frukter? Plocka inte alla frukterna på en gång utan låt dem mogna successivt. Att äta en perfekt mogen persika är en njutning och en konst. Saften rinner gärna över. Speciellt svårätta är de sorter vars fruktkött inte släpper kärnan/stenen. Dessa sorter kallas på engelska "clingstones" till skillnad från "freestones", vars kött lossnar lätt.

Persikor kan enbart förordas till odling i södra Sverige. Längre norrut riskeras att frukterna inte hinner mogna och att träden fryser bort. Frost i blomningen är ett problem i hela landet. Tempererade fruktslag måste ha ett visst mått av köld för att slå ut om våren. Detta köldbehov är mindre hos persikan än hos våra traditionellt odlade arter. Persikan blommar därför tidigare än t.ex. äpple och plommon, och är sålunda mer utsatt för vårfrost.

Persikor kultiverades i Persien flera århundraden före vår tidräkning. Namnet är förknippat med Alexander den store, som under ett fälttåg till Indien uppehöll sig i Persien och där fick smak för frukterna. Sitt ursprung lär dock persikan ha i Kina, varifrån den spreds västerut. Persikan omnämns av såväl de gamla romarna som grekerna, och verkar ha nått Frankrike och England under 1500-talet. År 1629 beställde guvernören i Massachusetts persikokärnor från Europa. Persikan blev snart populär i USA, och i boken "The peaches of New York" (1917) räknar U.P. Hedrick upp hela 3000 sorter.

Svensk persikeodling kan ske i kallväxthus eller på friland. Frilandsodlade träd förekommer mestadels i form av spaljéer, företrädesvis i Skåne och på Gotland. Under tidigt 1920-tal planterades fristående träd av sorterna 'Amsden', 'Le Vainqueur' och 'Proskau' i Alnarps trädgårdar. De utvecklades väl, men dukade under av den stränga kylan i början av 1940-talet.

O. Eneroth nämner i sin pomologi (1864-1866) att en persikosort dragits upp vid Högestads gods i Skåne. Är det ännu möjligt att finna persikan från Högestad? Förmodligen inte, men måhända finns i din närhet ett intressant persikoträd. POM tar tacksamt tips härom! Skriv till fruktochbaruppropet@pom.info eller Frukt och bäruppropet, CBM, Box 57, 230 53 Alnarp.

Text: Inger Hjalmarsson

Foto: J-E Wallace